

PREVENTIA

Prevenција nezaraznih bolesti i promicanje zdravlja kroz treninge, umrežavanje I podizanje svijesti diljem EU

Potrošnja šećera

Trening u školi

Naziv škole, država

Datum

Trening provodi: Ime i prezime edukatora

Sufinancira
Europska unija

Project #:101128898

Sadržaj

- 1. Predstavljanje projekta Preventia
- 2. Nezarazne bolesti
- 3. Pravilna prehrana i fizička aktivnost
- 4. Predstavljanje teme “ Šećeri”
- 5. Vrijeme je za kviz!
- 6. Preporuke za smanjenje konzumacije šećera

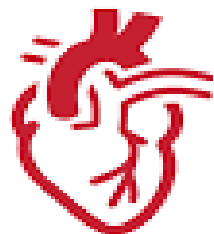

“Prevenција nezaraznih bolesti i promicanje zdravlja kroz treninge, umrežavanje i podizanje svijesti diljem EU”

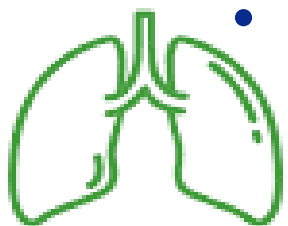
- Projekt financira **Europska unija**.
- Treninzi se provode u školama **Italiji, Hrvatskoj, Litvi i Grčkoj**.
- Cilj projekta je **poboljšati zdravstvenu pismenost mlađih generacija generations** o prevenciji nezaraznih bolesti putem treninga o pravilnim prehrambenim navikama.

Nezarazne bolesti

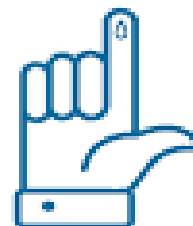
- Nezarazne bolesti, poznate kao i kronične bolesti **ne mogu se prenositi** s jedne osobe na drugu.
- Dugo traju, općenito sporo napreduju i nastaju zbog kombinacije **genetskih, fizioloških čimbenika, okoline i ponašanja.**
- **Posljedica** su nezdravog načina života, fizičke neaktivnosti, nepravilne prehrane, upotrebe alkohola što dovodi do metaboličkih i fizioloških promjena.

Cardiovascular
Diseases

Chronic Respiratory
Diseases

Diabetes

Cancer

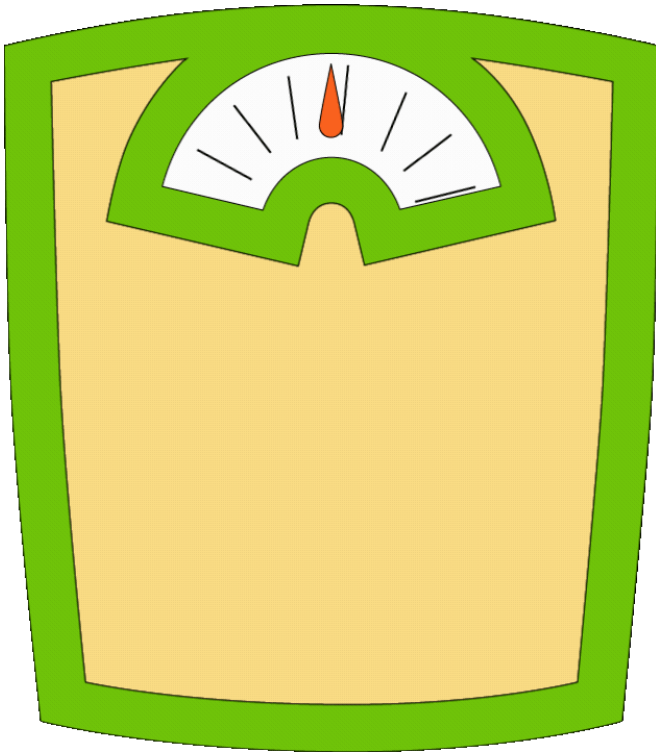

Ključne činjenice: nezarazne bolesti na globalnoj razini

- Nezarazne bolesti su odgovorne za značajan broj **preranih smrti** na globalnoj razini.
- Od nezaraznih bolesti godišnje umre **41 milijun ljudi** što je 74% svih smrtnih slučajeva u svijetu.
  - **Kardiovaskularne bolesti** čine većinu smrtnih slučajeva (17.9 milijun ljudi godišnje), slijedi **rak** (9.3 milijun), **kronične respiratorne bolesti** (4.1 milijun), and **dijabetes** (2.0 milijun).
- Svake godine, **17 milijuna ljudi** umre od nezaraznih bolesti **prije 70 godine**.

Ključne činjenice :Nezarazne bolesti utječu na djecu i adolescente

Nezarazne bolesti također utječu na djecu i adolescente:

- **1 od 5 smrti** među adolescentima uzrokovana je nezaraznim bolestima.
- **70% preranih smrti** kod odraslih proizlazi iz ponašanja povezanih sa zdravljem u djetinjstvu i adolescenciji.
- 3 od 4 adolescenta **ne vježba dovoljno** i 42 milijuna djece se smatra **pretilo**.

Rizični čimbenici za razvoj nezaraznih bolesti

Nezarazne bolesti su prvenstveno uzrokovane **tjelesnom neaktivnošću, nepravilnom prehranom, pušenjem i konzumacijom alkohola.**

Nepravilna prehrana jedan je od glavnih čimbenika rizika za niz nezaraznih bolesti.

Sufinancira
Europska unija

Pravilna prehrana

Riječ dijeta dolazi od grčke riječi *díaita*, što znači **stil života**.
Dijeta nije ograničenje , nego **zdrav i održiv** način života koji bi smo svi trebali usvojiti.

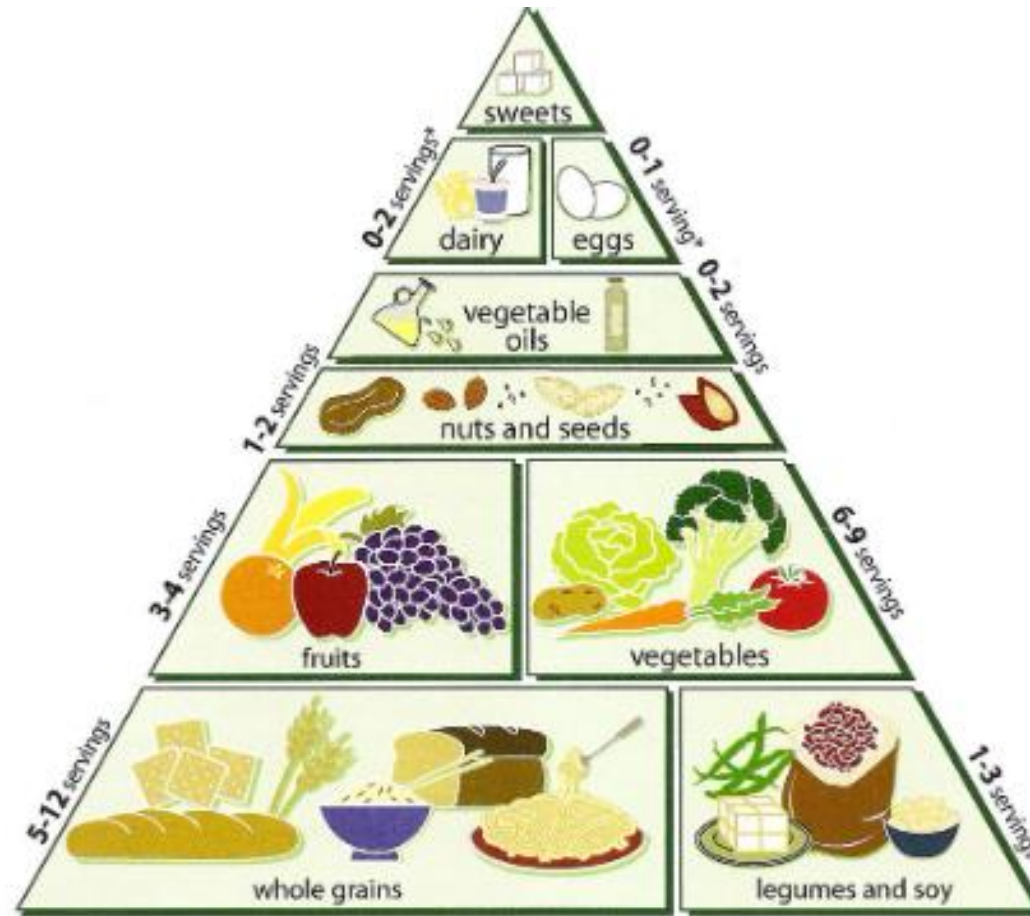
Pravilna prehrana uključuje:

- Visok udio **voća, povrća, mahunarki, cjelovitih žitarica, orašastih plodova.**
- Nizak udio **sol i, slobodnih šećera i masti.**

Sufinancira
Europska unija

Prehrambena piramida

Jeste li znali? **5 porcija voća i povrća dnevno smanjuje rizik od nezaraznih bolesti !**

Sufinancira
Europska unija

Fizička aktivnost

Redovita fizička aktivnost dobra je za **naše tijelo i um.**

- Pomaže u prevenciji i liječenju **nezaraznih bolesti.**
- Smanjuje **depresiju i anksioznost.**
  - Osigurava **zdrav rast.**

Pobrinite se da:

- **Hodate ili vozite bicikl što češće.**
- Redovito se **bavite sportom.**
- **Igrajte se vani sa prijateljima.**

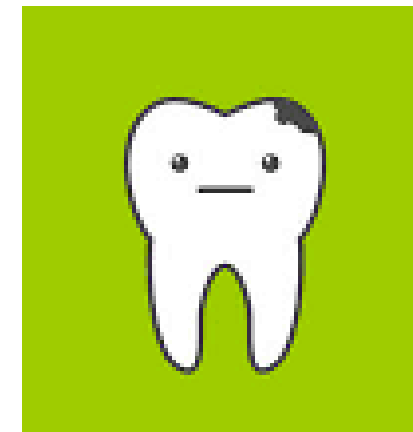
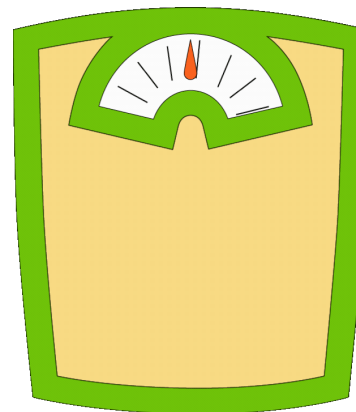

ŠEĆER

Prekomjerna potrošnja šećera i nezarazne bolesti

Prevelika konzumacija hrane sa visokim udjelom šećera povezana je sa raznim zdravstvenim rizicima : **zubnim karijesom, prekomjernom težinom, debljinom i može dovesti do dijabetesa i kardiovaskularnih bolesti.**

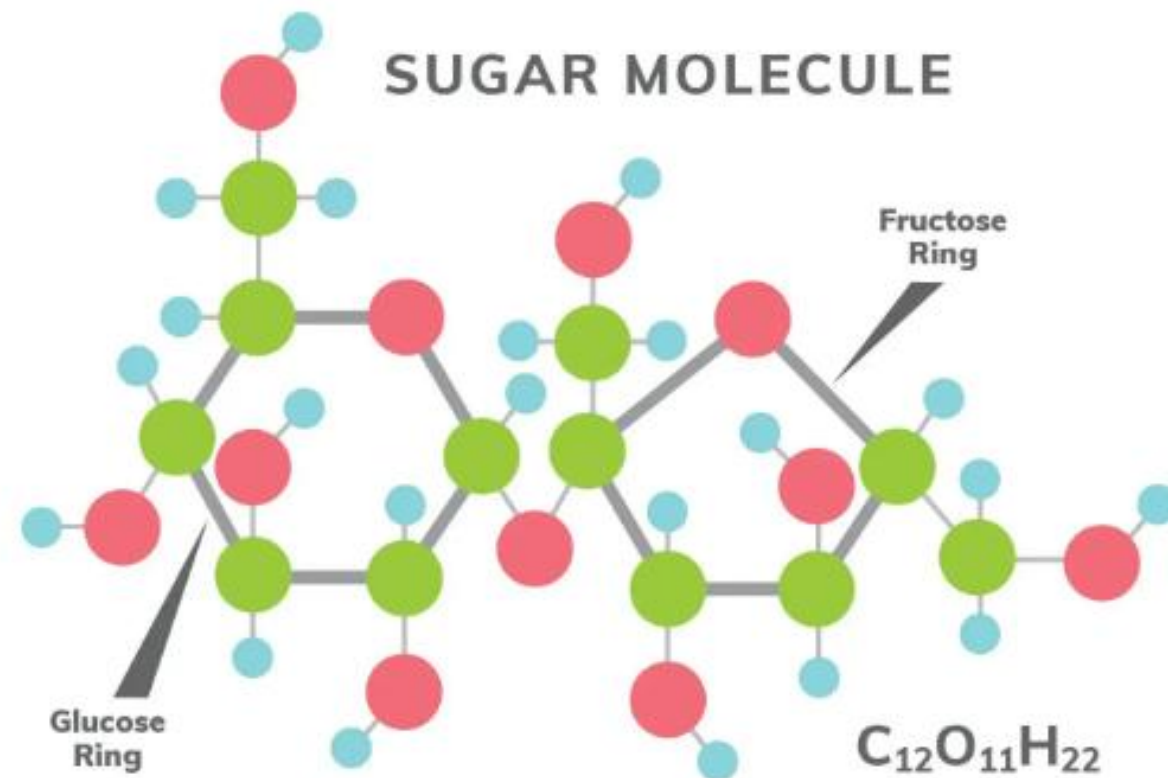
Healthy Diet VS Unhealthy Diet

Što je šećer?

Šećer je slatka tvar koja **potječe** od **biljaka poput šećerne trske i šećerne repe**.

To je jedna ogromna molekula ugljikohidrata znanstvenog naziva **saharoza**, sastavljena od dva manja ugljikohidrata : **fruktoza** i **glukoza**. Šećer se može prikriti pod otmjenim nazivima, kao što su **laktoza, maltoza, dekstroza, škrob** itd.

Sufinancira
Europska unija

Preventia
Preventing diabetes, obesity, and cardiovascular diseases

2 vrste šećera

**Intrizični
šećeri**
(spori šećeri)

Šećeri **prirodno prisutni** u hrani
(npr. mliječni proizvodi, voće i povrće).

**Slobodni
šećeri**
(brzi šećeri)

Šećeri koji se **dodaju** hrani
kao šećer u **medu, sirupu i voćnom soku.**

Pretjerana konzumacija šećera

**Pretjerana
konzumacija slobodnih
šećera opasna je za
naše zdravlje!**

■ Total of sugar ■ Free sugar

Cola 330ml

36g
36g

Diet cola 330ml

0g
0g

Fruits yoghurt 125g

15.9g*
11.25g

Plain yoghurt and
fresh strawberries 125g

11.6g
0g

Orange juice 150ml

12.9g
12.9g

Fresh fruit salad 140g

19.6g
0g

* Naturally includes milk and fruit sugars in addition to free sugars

Source: Public Health England

Sufinancira
Europska unija

Preventia
Preventing diabetes, obesity, and cardiovascular diseases

Preporučeni dnevni unos šećera

Dnevno smijemo pojesti nešto slobodnog šećera, no **ne smijemo pretjerivati!**

Svjetska zdravstvena organizacija preporučuje maksimalno :

Za djecu između 4 i 6 godina : 19 grama slobodnih šećera ili 5 kocki šećera.

Za djecu između 7 i 10 godina: 24 grama ili 6 kocki šećera.

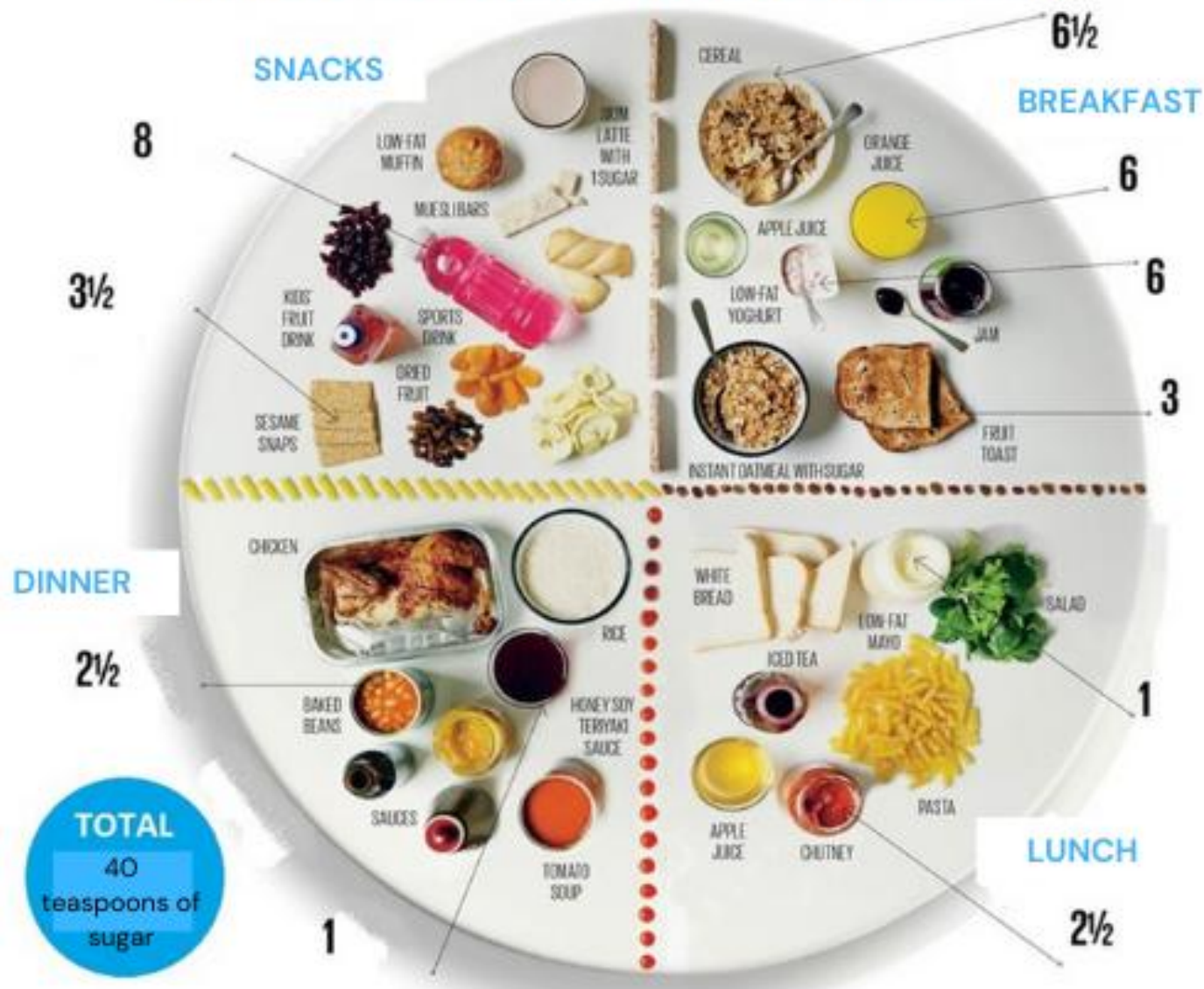
Za odrasle: 30 grama ili 7 kocki šećera.

Sufinancira
Europska unija

NUMBER OF TEASPOONS OF SUGAR FOR A TYPICAL DAY

Gdje možemo pronaći šećer?

Preporuka:
6-7 kocki šećera
dnevno.

Šećer se dodaje mnogim
namirnicama koje
svakodnevno
konzumiramo ne samo
slatkišima!

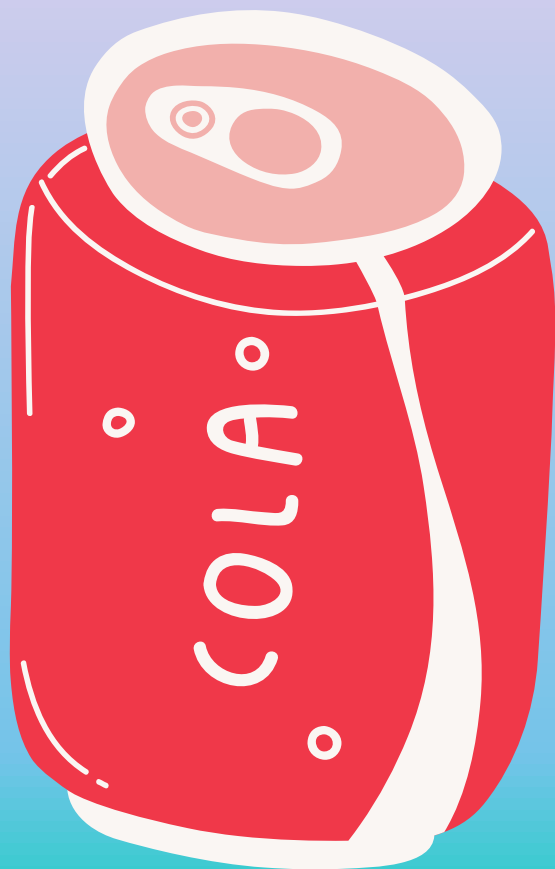
Sufinancira
Europska unija

Vrijeme je za kviz!

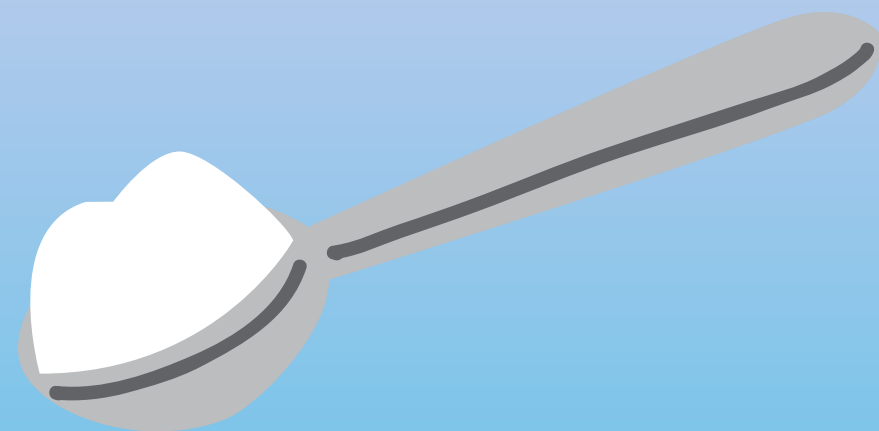
Prema vašem mišljenju, koliko ima šećera
u ovim namirnicama?

Limenka coca-cole

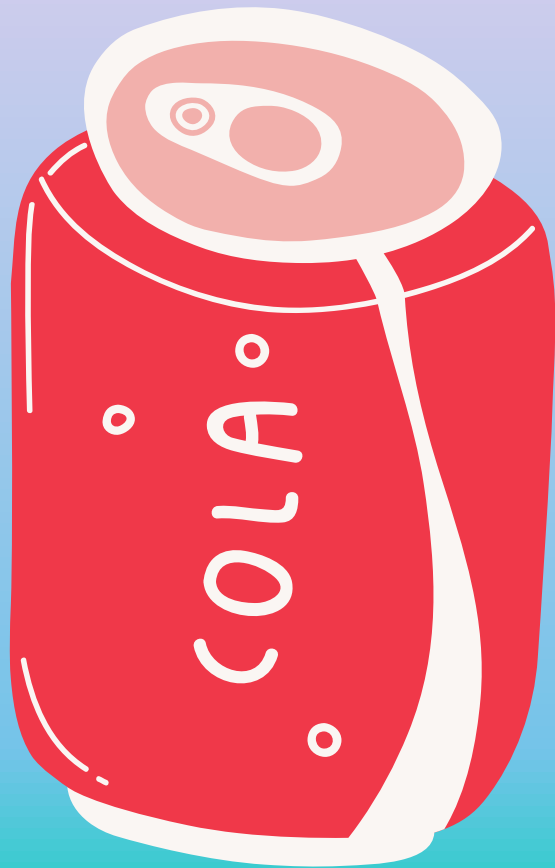

=

?

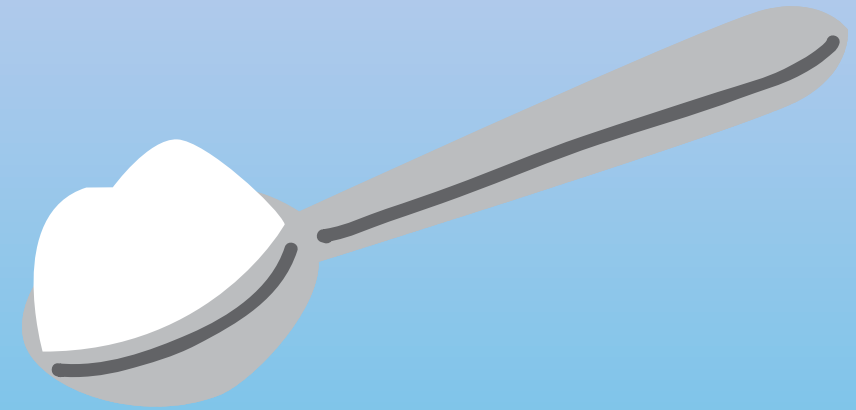

Limenka coca-cole

=

9

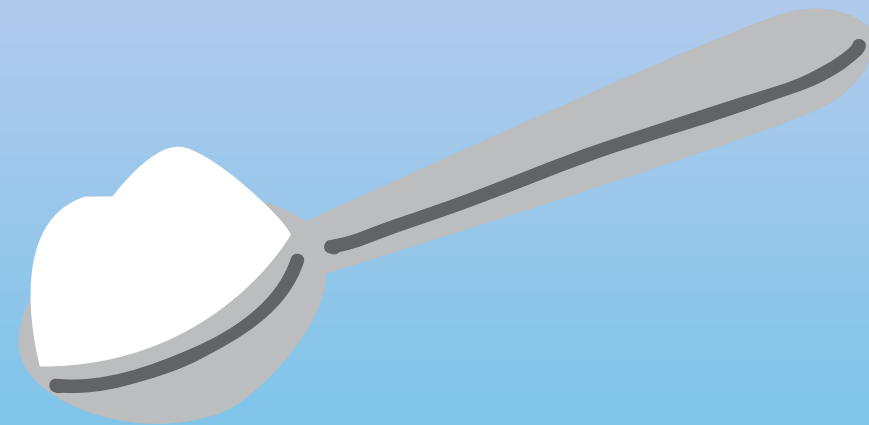
Sufinancira
Europska unija

Starbucks topla čokolada

=

?

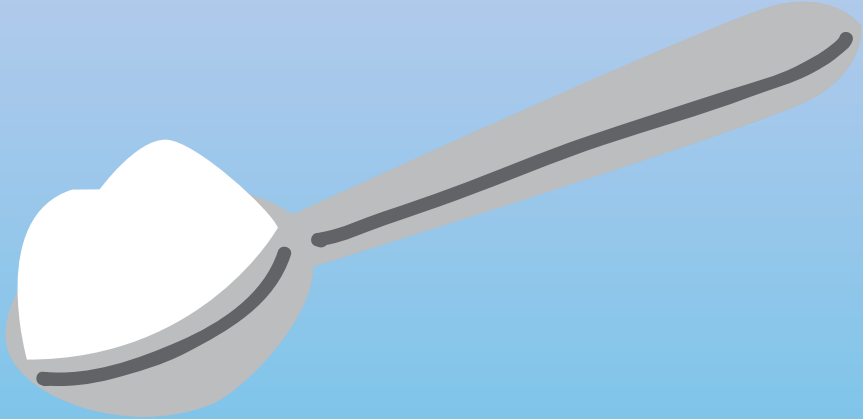
Sufinancira
Europska unija

Starbucks topla čokolada

=

15

Sufinancira
Europska unija

Preventia

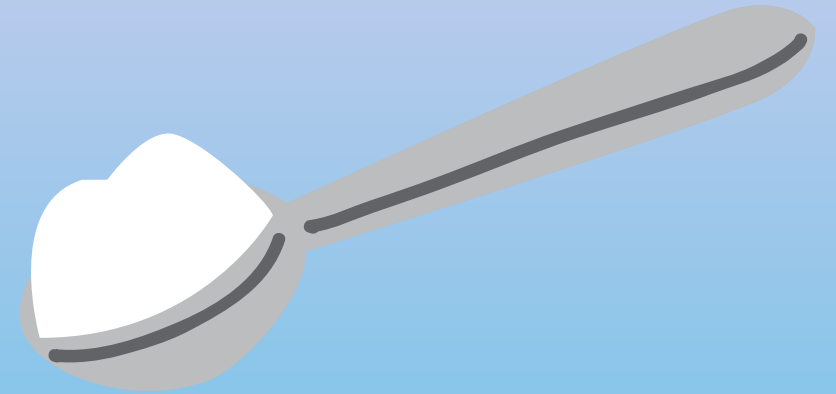
Preventing diabetes, obesity, and cardiovascular diseases

Voćni jogurt

=

?

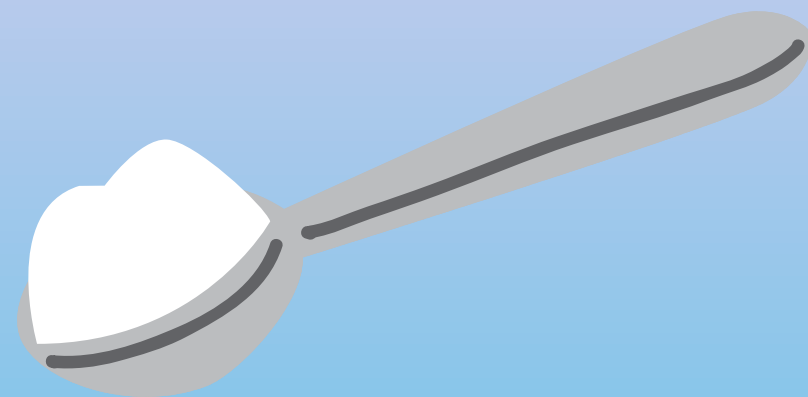

Voćni jogurt

=

4.5

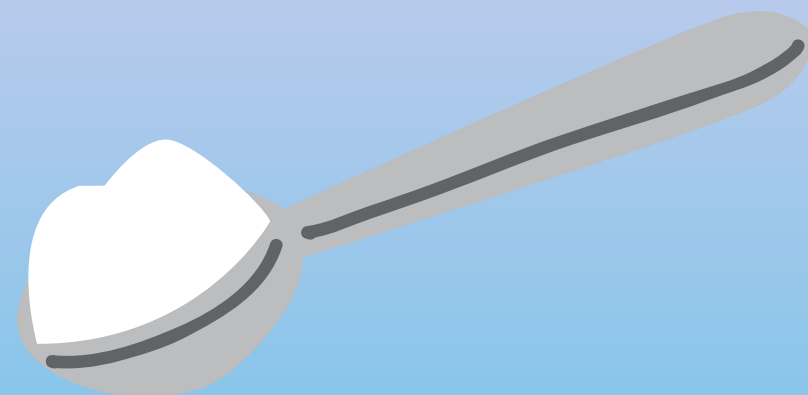
Sufinancira
Europska unija

Sok od naranče

=

?

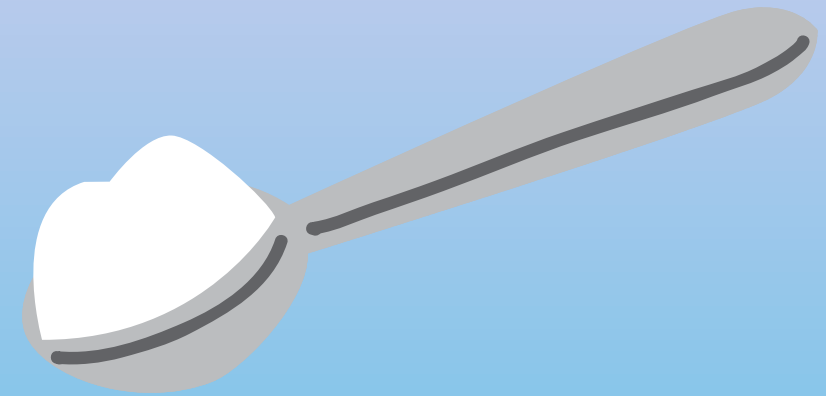

Sufinancira
Europska unija

Sok od naranče

= 5

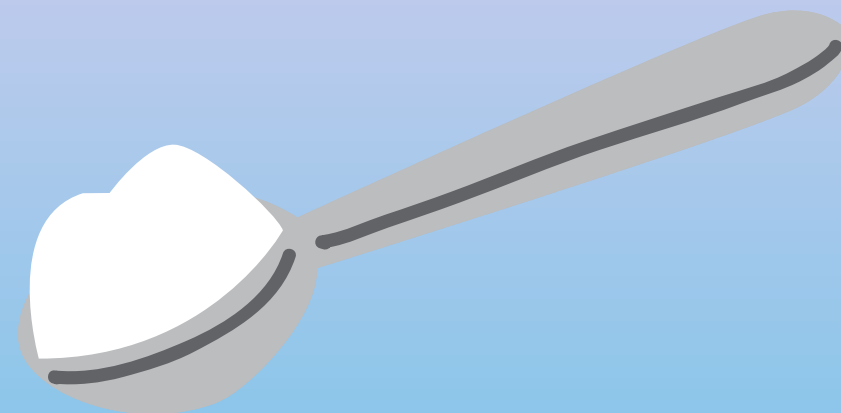

Sufinancira
Europska unija

Dvije kriške kruha sa čokoladnim namazom

= ?

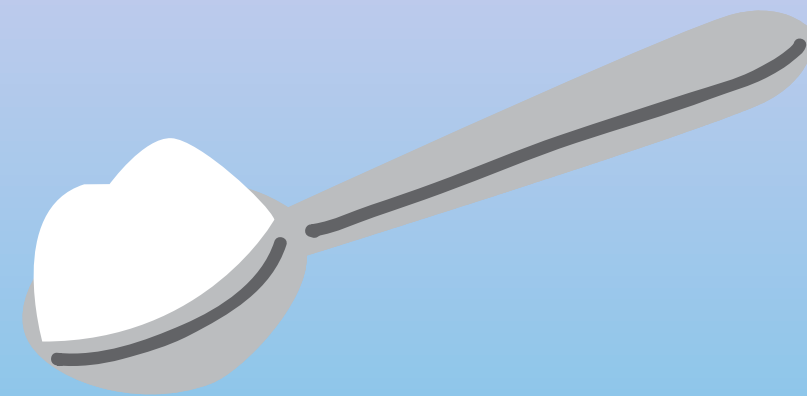

Sufinancira
Europska unija

Dvije kriške kruha sa čokoladnim namazom

= 25

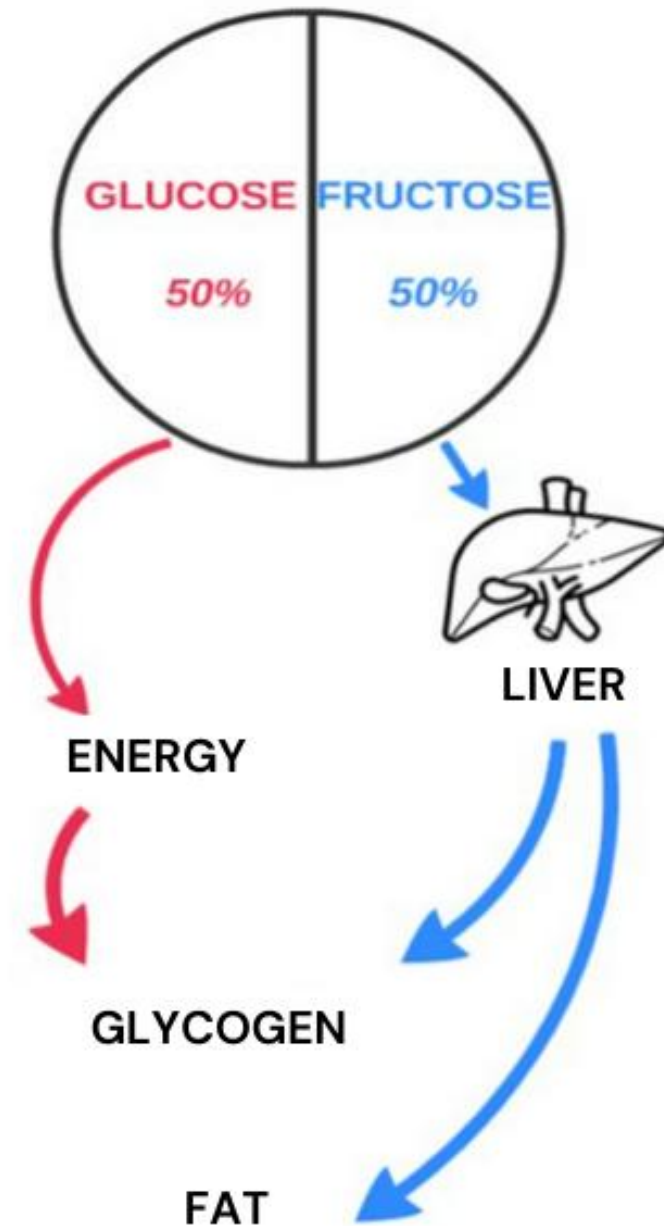

Sufinancira
Europska unija

Putovanje šećera u jetru

Šećer sadrži 50% glukoze and 50% fruktoze

- **Glukoza** se direktno pretvara u **energiju** ili se koristi kasnije kao **rezerva**.
- Višak fruktoze se pretvara u **mast**, koja se **skladišti u jetri**. To stvara povećan rizik od dijabetesa i bolesti srca.

Preporuke za smanjenje unosa šećera

- **Pogledajte količinu šećera u vašoj omiljenoj hrani: naučite kako čitati obavijesti na proizvodu.**
- Kada možete, zamijenite rafinirani šećer sa **prirodnim zaslađivačima** (voće, datulje, sušeno voće, med, javorov sirup).
- Umjesto zaslađenog jogurta, koristite **obični jogurt i dodajte svježe voće.**

Preporuke za smanjenje unosa šećera

- Pametno grickajte ! Izaberite voće, orašaste plodove i humus.
  - Pokušajte kupovati što manje prerađene hrane.
  - Izbjegavajte umake i juhe sa dodanim šećerima. Zamolite roditelje da pripremite kod kuće, zajedničko kuhanje je zabavna aktivnost!
- Zapamtite: hranu sa visokim udjelom šećera jedite umjereno!

Sufinancira
Europska unija

Kraj prvog dijela 1

Ime I prezime trenera
Email adresa
Logo organizacije

Sufinancira
Europska unija